

N:o 67.

Ank. till Riksd. kansli den 31 mars 1908, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af ett soldattorp under stomhemmanet Vällersten Norregård n:o 5 i Värnamo socken.

(I. A.)

I en den 14 februari innevarande år till Riksdagen aflåten, till statsutskottets förberedande behandling remitterad proposition (n:o 62) har Kungl. Maj:t, under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att för sin del medgifva,

att det under stomhemmanet ett mantal krono Vällersten Norregård n:o 5 i Värnamo socken lydande soldattorpet Hylteryd jämte stomhemmanet tillhörig andel i de å torpet befintliga åbyggnader finge försäljas till förre korpralen Carl Gustaf Kleist för en summa af 2,250 kronor och under villkor att alla af köpet föranledda kostnader bestredes af köparen, samt

att köpeskillingen finge öfverlämnas till Värnamo församling för att, tills vidare och intill dess Kungl. Maj:t annorlunda förordnade, under församlingens ansvar förvaltas af dess kyrkoråd efter enahanda grunder, som för förvaltning af kyrkokassas medel vore vedertagna, med rätt för vederbörande indelningshafvare att under tiden uppbära å medlen upplöpande räntor.

Härom har departementschefen till förberörda statsrådsprotokoll anført följande:

»I underdånig ansökning har förre korpralen Carl Gustaf Kleist anhållit att få köpa det af honom under hans tjänstetid innehafda soldatorpet Hylteryd, som enligt ett vid ansökningen i bestyrkt afskrift fogadt, af vice kommissionslandtmätaren John Pettersson den 24 mars 1905 utfärdadt bevis lyder under det kyrkoherden i Värnamo, Voxtorps och Tännö församlingars pastorat på lön anslagna stomhemmanet ett mantal krono Vällersten Norregård N:o 5 i Värnamo socken och blifvit vid den 29 september 1868 fastställdt laga skifte utlagdt i två skiften om tillhopa 30,8992 hektar.

På grund af härå erhållen nådig remiss har kammarkollegium i ärendet infordrat yttranden af vederbörande myndigheter, församlingar och enskilda personer.

Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Jönköpings län har meddelat, att ifrågavarande soldatorpet utgjort torp till roten n:o 59 vid Östbo kompani af Jönköpings regemente, hvilken rote blifvit vakant den 30 december 1904, att enligt 1877 års jordebok för länet och 1693 års indelningsverk för nämnda regemente stomhemmanet ett mantal Vällersten Norregård n:o 5 utgjorde stam i nämnda rote med torpet på sina ägor och med andel till hälften i roten, under det att hemmanen $\frac{3}{8}$ mantal Alandsryd Lunnagård n:o 4 och $\frac{1}{4}$ mantal Värnanäs n:o 1, båda i Värnamo socken, samt $\frac{1}{8}$ mantal Hånger Klockaregård n:o 2 i Hångers socken utgjorde hjälprotar, att stomhemmanet genom Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvandes och domkapitlets i Växjö kontrakt den 5 och den 14 december 1887 blifvit utarrenderadt för en tid af 20 år från den 1 maj 1888, samt att soldatorpet ej undantagits från arrendet.

I en till Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande ingifven skrift har Kleist, med åberopande af ett utaf två gode män vid skiftesförrättningar utfärdadt intyg, att torpet ägde ett jordvärde af 2,000 kronor, och att stamrotens andel i åbyggnaderna därå kunde uppskattas till 250 kronor, erbjudit sig att för torpet med nämnda andel i åbyggnaderna erlägga en köpeskilling af 2,250 kronor. Enligt vid den underdåniga ansökningen fogadt intyg har Kleist af hjälprotarnas ägare inköpt deras andel i hus och gärdesgårdar i torpet, hvarjämte han själf därå uppfört åtskilliga byggnader.

Försäljning för det sålunda erbjudna beloppet har tillstyrkts af de enskilda roteintressenterna, Värnamo, Voxtorps och Tännö församlingar å gemensam kyrkostämma, vederbörande indelningshafvare och arrendatorer, kronofogden i orten, jägmästaren i Jönköpings revir — af den sistnämnde under uppgift att torpets utmarker ej låge i samband med

stomhemmanets öfriga utmarker, hvilka vore fullt tillräckliga för stomhemmanets behof — domkapitlet och Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande. Slutligen har kammarkollegium i underdånigt utlåtande den 20 december 1906 anført, att kollegium icke hade något att erinra mot nådigt medgifvande därtill, att ifrågavarande soldattorp med stomhemmanets andel i därå befintliga åbyggnader finge till Kleist försäljas för 2,250 kronor, hvarjämte kollegium, för den händelse sådant medgifvande skulle lämnas, hemställt, dels att Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande måtte erhålla nådigt uppdrag att, sedan köpeskillingen blifvit gulden, för köparen i behörig ordning utfärda köpebref, dels ock att köpeskillingen måtte förklaras skola öfverlämnas till Värnamo församling för att, tills vidare och intill dess annorlunda förordnades, under församlingens ansvar förvaltas af dess kyrkoråd efter enahanda grunder, som för förvaltning af kyrkokassas medel vore vedertagna, med rätt för vederbörande indelningshafvare att uppbära å medlen upplöpande räntor, dock att, därest tillträdet af torpet skedde före den 1 maj 1908, räntan å köpeskillingen för tiden intill sistnämnda dag skulle öfverlämnas till arrendatorerna af stomhemmanet.»

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förvarande framställning.

Stockholm den 31 mars 1908.

På statsutskottets vägnar:

G. BILLING.
